T077 BL VII (02) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q2

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 2

Hoïc Xöù Thöù Nhaát: HAÏNH BAÁT TÒNH (Tieáp Theo)

Luùc ñoù Toân-ñaø-la-nan-ñaø xuoáng xe ñònh vaøo nhaø thì Hieàn Thuû ñaõ voäi xuoáng laàu ra cöûa ñoùn tieáp, nieàm nôû ñöa thöông chuû vaøo nhaø môøi ngoài roài hoûi teân thöông chuû. Ñaùp: “Toâi teân Toân-ñaø-la-nan-ñaø”, Hieàn Thuû noùi: “Hay thay, teân vôùi ngöôøi thaät töông xöùng. Neáu cha meï chaøng khoâng ñaët teân naøy thì em cuõng döïa vaøo dung maïo, oai nghi cuûa chaøng maø goïi chaøng laø Toân-ñaø-la-nan-ñaø”. Thöông chuû hoûi laïi: “Naøng teân gì?”, ñaùp: “Em teân Hieàn Thuû”. Thöông chuû noùi: “Hay thay teân thaät töông xöùng vôùi ngöôøi. Neáu cha meï naøng khoâng ñaët teân naøy thì toâi cuõng döïa vaøo dung nhan cuûa naøng maø goïi naøng laø Hieàn Thuû. Toâi maïn pheùp hoûi moät ñeâm cuøng naøng phaûi traû giaù bao nhieâu?”. Hieàn Thuû noùi: “Caâu hoûi cuûa chaøng, yù sao phaøm tuïc coøn lôøi laïi taàm thöôøng nhö theá!”. Thò nöõ lieàn ñaùp: “Nguû qua moät ñeâm phaûi traû naêm traêm tieàn vaøng”. Toân-ñaø-la- nan-ñaø lieàn baûo tuøy tuøng moãi ngaøy mang ñeán ñaây naêm traêm tieàn vaøng roài ôû laïi hoan laïc cuøng daâm nöõ. Ñoái vôùi ngöôøi tham duïc khoù coù söï thoûa maõn hay nhaøm chaùn, tuy ñaõ nhieàu ngaøy ñaém chìm trong hoan laïc nhöng Toân-ñaø-la-nan-ñaø vaãn khoâng coù taâm töø boû. Luùc ñoù caùc thöông buoân baøn luaän: “Thöông chuû ñi vaéng ñaõ laâu, hieän nay ôû ñaâu chuùng ta khoâng bieát. Chuùng ta ñaõ nhaän lôøi uûy thaùc cuûa laõo gia, nay phaûi ñi tìm”. Hoï beøn hoûi gia nhaân môùi bieát thöông chuû ñeán nhaø daâm nöõ, lieàn cho ngöôøi ñeán keâu veà. Thaáy thöông chuû muoán ra veà, Hieàn Thuû lieàn naém aùo laïi noùi raèng: “Chaøng bieát khoâng, coù hai haïng ngöôøi treân theá gian naøy coù theå höôûng thoï duïc laïc: Moät laø ngöôøi coù dung nhan ñeïp ñeõ, hai laø thieáu nieân cöôøng traùng. Nay chaøng coù ñuû hai ñieàu naøy haõy neân höôûng thoï duïc laïc, chöøng naøo tuoåi giaø toùc baïc haõy ñi caàu lôïi”. Thöông chuû xieâu loøng baûo gia nhaân: “Ngöôi veà tröôùc, ta seõ veà sau”. Gia nhaân trôû veà baùo laïi, caùc thöông buoân

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 22

chôø maõi khoâng thaáy thöông chuû trôû veà beøn cuøng nhau ñeán nhaø daâm nöõ noùi vôùi ngöôøi giöõ cöûa: “Haõy vaøo trong baùo cho thöông chuû bieát, caùc baïn cuûa thöông chuû ñang chôø ngoaøi cöûa ñoùn thöông chuû veà”. Luùc ñoù thöông chuû muoán ra veà thì laïi bò Hieàn Thuû níu laïi noùi raèng: “Chaøng khoan ñi, caùc vò aáy ñeán ñaây laø yù muoán tìm gaëp em, em khoâng tieáp hoï thì chaøng cuõng ñöøng ñi”. Do tham duïc troùi buoäc neân Toân-ñaø-la-nan-ñaø baûo gia nhaân ra noùi: “Caùc vò cöù veà ñi, khi naøo toâi muoán veà toâi seõ trôû veà”. Caùc thöông buoân thaáy thöông chuû khoù theå hoài taâm chuyeån yù neân cuøng nhau baùn haøng hoùa ñaõ mang theo vaø mua laïi nhöõng thöù caàn mua roài leân ñöôøng trôû veà. Keå töø hoâm aáy gia nhôn khoâng coøn mang tieàn tôùi cho daâm nöõ nöõa, Hieàn Thuû hoûi thò nöõ: “Vì sao hoï khoâng mang tieàn tôùi nöõa?”, Thò nöõ noùi: “Ñoaøn thöông buoân ñaõ trôû veà heát roài”, laïi hoûi: “Tieàn baïc cuûa Toân-ñaø-la-nan-ñaø cuõng mang veà heát sao?”, ñaùp: “Hoï mang veà heát”. Hieàn Thuû nghe noùi nhö vaäy nhöng vaãn ôû vôùi Toân-ñaø-la-nan-ñaø theâm hai, ba ñeâm nöõa roài noùi: “Toâi khoâng coù ruoäng ñaát cuõng khoâng coù ngheà nghieäp buoân baùn gì, chæ nhôø vaøo ñoàng tieàn cuûa khaùch chôi maø soáng. Chaøng phaûi tính ngaøy ñaõ ôû roài ñöa tieàn cho toâi, neáu khoâng coù thì mau ra khoûi nhaø ñeå toâi ñoùn khaùch”. Toân-ñaø-la-nan-ñaø noùi: “Naøng thaät khoâng coù chuùt quyeán luyeán gì sao?”. Hieàn Thuû noùi Chaøng haù khoâng nghe: “Kyû nöõ voán caàu tieàn Khoâng tieàn thì töø boû Nhö caây kia khoâng traùi Chim choùc khoâng ñaäu chuyeàn”. Toân-ñaø-la-nan-ñaø noùi:”Neáu khaùch ñöa tieàn thì naøng thuaän yù, heát tieàn thì naøng töø boû hay sao?”. Ñaùp: Chaøng haù khoâng nghe: “Neáu trôøi kia möa xuoáng Nuùi soâng ñeàu töôi nhuaän Nam töû ñöa tieàn cuûa Kyû nöõ chuyeån tình theo”. Toân-ñaø-la-nan-ñaø noùi: “Quaû kyû nöõ laø ngöôøi khoâng theå tin ñöôïc”, Hieàn Thuû noùi: “Daâm nöõ moãi chieàu ñeán Xem ngöôøi nhö thaân mình Veà khuya loøng nhaït daàn Saùng ra vaát nhö coû”. Toân-ñaø-la-nan-ñaø noùi: “Heã khaùch coù tieàn thì naøng tha thieát maën noàng, heát tieàn thì naøng xua ñuoåi”. Ñaùp:

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 23

“Neáu ngöôøi coù tieàn cuûa Daâm nöõ voäi yeâu thöông Nhö boø thích coû meàm Tieàn caïn heát keû thöông”. Toân-ñaø-la-nan-ñaø bieát tình kia ñaõ ñoåi thay neân ñònh ra ñi, Hieàn Thuû lieàn suy nghó: “Toân-ñaø-la-nan-ñaø dung maïo ñoan nghieâm, khoù tìm ñöôïc ngöôøi nhö vaäy. Nay haõy coøn vaéng khaùch, ta neân löu giöõ laïi”. Nghó roài lieàn níu aùo lai noùi: “Ngöôøi trong nhaø coù theå khoâng noùi ñuøa ñöôïc sao, toâi noùi ñuøa maø chaøng cho laø thaät ö?”. Toân-ñaø-la-nan-ñaø voán coøn say ñaém daâm nöõ neân lieàn ôû laïi khoâng ñi nöõa. Sau ñoù coù khaùch ñöa naêm traêm tieàn vaøng ñeán, daâm nöõ lieàn cuøng khaùch haønh daâm tröôùc maët Toân- ñaø-la-nan-ñaø, Toân-ñaø-la-nan-ñaø beøn suy nghó: “Khoå thay, daâm nöõ thaät voâ tình, ôû tröôùc maët ta maø vaãn laøm nhö theá”, nghó roài lieàn töø

boû ra ñi, vì khoâng hieåu raønh ñöôøng saù neân laïc höôùng khoâng bieát phaûi ñi ñaâu. Luùc ñoù coù moät Bí-soâå khaát thöïc töø trong thaønh ñi ra, Toân-ñaø-la-nan-ñaø lieàn ñi theo sau, Bí-soâå veà ñeán chuøa ñaët baùt xuoáng, laáy ñaõy löôït nöôùc ra, daäp giuõ y Taêng-kyø-chi roài röûa tay chaân, sau ñoù ngoài thoï thöïc, thaáy Toân-ñaø- la-nan-ñaø ñöùng tröôùc maët lieàn hoûi: "Coù theå aên thöùc aên dö naøy khoâng?". Toân-ñaø-la-nan-ñaø suy nghó: "Neáu ta khoâng aên, ta seõ khoán ñoán vì ñoùi", nghó roài lieàn noùi muoán aên. Bí-soâ lieàn ñöa thöùc aên dö cho aên roài hoûi: "Hieàn giaû töø ñaâu ñeán?", ñaùp: "Thaùnh giaû, con teân laø Toân-ñaø-la-nan-ñaø, con cuûa thöông chuû Nan-ñaø ôû thaønh OÁt-theä-ny. Con cuøng vôùi naêm traêm thöông buoân vaø nhieàu haøng hoùa ñeân phuông khaùc kinh doanh caàu lôïi, khi ñeán nôi ñaây con vì meâ say tình duïc cuøng vôùi daâm nöõ neân taát caû tieàn baïc ñeàu khoâng coøn, baây giôø moät thaân ñôn ñoäc chòu nhieàu gian khoå". Bí-soâå noùi: "Neáu vaäy sao khoâng xuaát gia?", Toân-ñaø-la-nan-ñaø suy nghó: "Neáu ta trôû veà nhaø aét seõ bò cheâ cöôøi, chæ coøn caùch ôû ñaâu yeân thaân thì ta ôû ñoù". Nghó roài Toân-ñaø-la-nan-ñaø noùi muoán ñöôïc xuaát gia, Bí-soâå lieàn nhö phaùp nhö luaät cho xuaát gia thoï cuï giôùi roài daïy haønh phaùp Bí-soâå, daïy xong noùi raèng: "Naøy cuï thoï, Nai khoâng nuoâi Nai, thaønh Thaát-la-phieät raát roäng, thaày neân ñeán ñoù khaát thöïc töï soáng". Toân-ñaø-la-nan-ñaø vaâng lôøi saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, luùc ñoù daâm nöõ hoái tieác vì ñaõ ñeå Toân-ñaø-la-nan-ñaø ra ñi beøn baûo thò nöõ: "Neáu ngöôi gaëp Toân- ñaø-la-nan-ñaø thì môøi veà ñaây cho ta". Toân-ñaø-la-nan-ñaø do ñöôøng quen loái cuõ neân ñi moät voøng laïi ñi ñeán nhaø daâm nöõ, thò nöõ vöøa troâng thaáy lieàn chaïy vaøo baùo, daâm nöõ lieàn baûo môøi vaøo, thò nöõ noùi:"Toân-ñaø-la-nan-ñaø nay ñaõ xuaát gia", daâm nöõ noùi: "Duø ñaõ xuaát gia cuõng vaãn môøi vaøo". Toân- ñaø-la-nan-ñaø vöøa vaøo trong nhaø, daâm nöõ lieàn ñaám ngöïc noùi: "Vì sao

chaøng laïi boû em maø ñi xuaát gia?", ñaùp: "Naøng ñaõ baïc tình laïi tham tieàn cuûa khinh khi toâi, laøm sao toâi khoâng vöùt boû tuïc luïy cho ñöôïc?". Daâm nöõ noùi: "Thaùnh giaû, daâm nöõ voán nhieàu toäi loãi, nay em môùi phaïm moät toäi xin Thaùnh giaû dung thöù, thaân em vaø cuûa caûi naøy ñeàu thuoäc veà Thaùnh giaû, xin thaùnh giaû cuøng em chung soáng vui veû nhö tröôùc". Ñaùp: "Naøng laø ngöôøi voâ trí, tröôùc kia toâi coù tieàn ñeàu bò naøng laøm cho tieâu taùn heát, nay naøng laïi muoán laøm cho toâi phaù giôùi nöõa hay sao?". Daâm nöõ noùi: "Duø xuùc chaïm beân trong, tinh tieát ra ngoaøi hoaëc xuùc chaïm beân ngoaøi, beân trong tinh tieát ra thì cuõng chöa thaønh phaù giôùi". Toân-ñaø-la-nan-ñaø nghe roài suy nghó: "Haù chaúng phaûi Bí-soâ luùc ñi khaát thöïc cuõng ñaõ laøm vieäc aáy, neáu khoâng thì laøm sao bieát ñöôïc vieäc naøy". Toân-ñaø-la-nan-ñaø laø ngöôøi tham duïc, nghe noùi nhö vaäy lieàn cuøng daâm nöõ laøm vieäc phi phaùp. Sau khi thoûa maõn roài, daâm nöõ ñem thöùc aên ngon sôùt vaøo ñaày baùt ñöa cho Toân-ñaø-la-nan-ñaø roài noùi: "Thaùnh giaû neáu caàn gì thì cöù ñeán ñaây". Toân-ñaø-la-nan-ñaø thoï thöïc

roài trôû veà chuøa, luùc ñoù Theá Toân ñang thuyeát phaùp cho ñaïi chuùng veà phaùp lìa tham saân si ñöôïc taâm vaø tueä giaûi thoaùt. Toân-ñaø-la-nan-ñaø nghe phaùp xong trong loøng saàu muoän, hoái haän vì ñaõ laøm vieäc phi phaùp, daùng veû xaáu hoå, hình dung heùo ruõ nhö coû lau phôi döôùi naéng heø. Caùc Bí-soâ hoûi: "Naøy cuï thoï, thaày bò thaân bònh hay laø taâm bònh?". Toân-ñaø-la-nan-ñaøø hoå theïn khoâng traû lôøi, luùc ñoù coù thaày thuoác ñi ngang qua, caùc Bí-soâ môøi vaøo xem bònh cho Toân-ñaø-la-nan-ñaø, thaày thuoác xem bònh xong lieàn noùi: "Cuï thoï naøy thaân khoâng coù bònh hoaïn chi, chæ laø taâm bò thieâu ñoát". Caùc Bí-soâ hoûi: "Taâm bò thieâu ñoát chöõa nhö theá naøo?", ñaùp: "Thaùnh giaû, toâi chæ chöõa ñöôïc thaân bònh, khoâng chöõa ñöôïc taâm bònh, caùc Bí-soâ môùi chöõa ñöôïc taâm bònh". Caùc Bí-soâ hoûi: "Naøy cuï thoï, thaày khoâng coù cha me thaân thích, chæ coù chuùng toâi laø ngöôøi ñoàng phaïm haïnh, laø choã quen bieát thaân thieát vôùi thaày, thaày neân thaät giaûi baøy cho chuùng toâi ñöôïc roõ". Toân-ñaø-la-nan-ñaø lieàn keå laïi söï vieäc ñaõ xaûy ra cho caùc Bí-soâ nghe, caùc Bí-soâ noùi: "Ai ngôø hoa muøa xuaân laïi gaëp phaûi möa ñaù, thaày vöøa thoï vieân cuï thì gheû lôû laïi sanh". Caùc Bí-soâ khoâng vui boû ñi, ñeán choã Phaät ñem söï vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Ngöôøi ngu si naøy phaïm Ba-la-thò-ca". Tröôøng hôïp Bí-soâ ñang nguû: Luùc ñoù Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc thaønh Thaát-la-phieät, trong thaønh coù moät tröôûng giaû vöøa cöôùi vôï xong, ngöôøi vôï lieàn qua ñôøi, cho ñeán ngöôøi vôï thöù baûy ñeàu laàn löôït qua ñôøi, cho neân ngöôøi ñöông thôøi goïi oâng laø ngöôøi gieát vôï, töø ñoù trôû ñi oâng khoâng theå cöôùi ai laøm vôï ñöôïc nöõa, khoâng ai coøn muoán gaû con cho oâng nöõa, thaäm chí ñaøn baø goùa cuõng

khoâng muoán laøm vôï oâng. OÂng phaûi moät mình lo lieäu heát moïi vieäc trong nhaø. Thôøi gian sau coù ngöôøi baïn ñeán thaêm, sau khi hoûi bieát roõ moïi vieäc ngöôøi baïn naøy giôùi thieäu cho oâng moät daâm nöõ ñaõ boû ngheà, oâng baát maõn noùi: "Toâi ñaâu theå cöôùi phöôøng daâm nöõ", ngöôøi baïn noùi: "Baø ta boû ngheà ñaõ laâu roài, oâng ñeán tìm hieåu thöû xem". OÂng tröôûng giaû nghe lôøi ñeán nhaø baø daâm nöõ, sau khi xaû giao vaøi ba caâu, oâng hoûi: "Tröôùc kia baø haønh haïnh ñaàu ñaø ngheà khoâng toát nay ñaõ thay ñoåi chöa?", ñaùp: "Toâi ñaõ boû phaùp aùc aáy töø laâu roài". OÂng tröôûng giaû nghe roài lieàn ñeà nghò: "Neáu thaät nhö vaäy thì baø haõy cuøng toâi chung soáng, toâi seõ cung caáp cho baø côm aùo coøn vieäc nhaø seõ giao phoù cho baø lo lieäu". Baø daâm nöõ naøy nghe roài baèng loøng veà chung soáng vôùi oâng tröôûng giaû, lo lieäu heát moïi vieäc trong nhaø, nhôø côm aùo ñaày ñuû khoâng bao laâu sau baø trôû neân phì noän. Tröôùc cöûa nhaø oâng tröôûng giaû coù caùc coâ ñaøo haùt, hoï muoán cuøng nhau ñeán röøng Theä-ña, baø noùi ñôïi baø ñi cuøng nhöng trong khi baø ñang söûa soaïn thì hoï boû ñi tröôùc. Caùc coâ ñaøo naøy vaøo trong chuøa ñi khaép nôi tham quan, ñeán tröôùc phoøng cuûa moät Bí-soâ khoâng coù ñoùng cöûa, thaáy Bí-soâ naøy ñang nguû, aùo quaàn xoác xeách, thaân hình loä baøy sanh chi khôûi leân. Thaáy vaäy caùc coâ

ñaøo naøy buïm mieäng cöôøi roài ñi ra, luùc ñoù baø daâm nöõ vöøa ñeán thaáy caùc coâ naøy vöøa ñi ra vöøa cöôøi beøn quôû: “Taïi sao laïi cöôøi, caùc coâ khoâng bieát vaøo trong chuøa cöôøi maéc quaû baùo suùng raêng hay sao?”. Caùc coâ ñaøo naøy laëng thinh boû ñi, baø daâm nöõ thaàm nghó: “Khoâng bieát caùc coâ naøy vaøo beân trong chuøa thaáy gì maø cöôøi nhö vaäy, ta haõy vaøo trong xem thöû”. Khi baø ñi ñeán tröôùc phoøng cuûa Bí-soâ khoâng coù ñoùng cöûa, thaáy Bí- soâ naøy ñang nguû aùo quaàn xoác xeách, thaân hình loä baøy sanh chi khôûi leân. Thaáy roài daâm tình taùc ñoäng, baø lieàn ôû treân thaân Bí-soâ laøm vieäc phi phaùp, Bí-soâ naøy nguû say khoâng hay bieát. Luùc ñoù daâm nöõ thaàm nghó: “Daâm nöõ chuùng ta xöa nay bieát saùu möôi boán caùch haønh haïnh ñaàu ñaø daâm, nay nhôø ngöôøi xuaát gia naøy bieát theâm caùch saùu möôi laêm laø nguû say khoâng bieát maø vaãn thoï duïc laïc”. Sau khi thoûa maõn duïc tình roài, baø ñaùnh thöùc Bí-soâ daäy roài noùi: “Thaùnh giaû, nhaø toâi ôû taïi , neáu Thaùnh giaû caàn gì thì cöù ñeán ñoù”. Bí-soâ naøy ñaùp: “Baø laø ngöôøi ngu si ñaõ laø nhô nhôùp truù xöù cuûa Taêng, nay toâi voâ taâm thoï vieäc xaáu xa naøy, haù laëp laïi vieäc naøy ôû nhaø cuûa baø hay sao?”. Daâm nöõ nghe xong laëng thinh boû ñi. Luùc ñoù Bí-soâ trong loøng hoå theïn khoâng bieát mình coù phaïm toäi Tha thaéng hay khoâng, beøn ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät hoûi Bí-soâ naøy: “Taâm thaày coù thoï laïc khoâng?”, ñaùp: “Luùc ñoù con nguû say neân khoâng coù taâm thoï laïc”. Phaät noùi: “Bí-soâ naøy khoâng phaïm do khoâng coù taâm thoï laïc, nhöng ta vì caùc Bí-soâ ôû gaàn thoân xoùm maø cheá phaùp haønh

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 2 26

naøy: Neáu Bí-soâ ôû chuøa gaàn thoân xoùm, ban ngaøy nguû phaûi ñoùng cöûa, hoaëc baûo Bí-soâ troâng coi hoaëc coät chaët quaàn döôùi, ai khoâng y theo thì hoâng vöøa dính chieáu lieàn phaïm AÙc-taùc”. Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc thaønh Thaát-la-phieät, luùc trong thaønh coù moät Bí-soâ ôû nôi A-lan-nhaõ tu thieàn ñöôïc boán tænh löï, thöôøng ñeán ñaûnh leã Theá Toân vaø caùc Bí-soâ kyø tuùc. Bí-soâ naøy maéc bònh gheû lôû, Bí-soâ quen bieát thaáy theá lieàn hoûi sao khoâng tìm thaày thuoác chöõa trò, Bí-soâ Lan-nhaõ noùi: “Coù moät söï thaät chaéc chaén seõ ñeán maø ngöôøi theá gian ñeàu khoâng öa thích, nhöng khoâng moät ai traùnh khoûi ñoù laø caùi cheát. Gheû lôû naøy ñeán treân thaân toâi seõ cuøng toâi ñi ñeán caùi cheát thì caàn gì chöõa trò”. Bí-soâ quen bieát noùi: “Nhö Theá Toân noùi ngöôøi trì giôùi soáng laâu coù nhieàu phöôùc nghieäp ñöôïc taêng tröôûng, phöôùc nghieäp taêng tröôûng thì thoï phöôùc laïc coõi trôøi laâu daøi, cho neân thaày caàn tìm thaày thuoác chöõa trò”. Bí-soâ Lan-nhaõ nghe lôøi tìm ñeán thaày thuoác hoûi phöông thuoác trò gheû lôû, thaày thuoác noùi: “Thaùnh giaû, sau böõa aên tröa laáy daàu meø thoa khaép ngöôøi roài ngoài döôùi aùnh maët trôøi seõ ñöôïc thuyeân giaûm”. Bí-soâ noùi: “Xin oâng cho toâi loaïi daàu ñoù”, thaày thuoác noùi: “Thaùnh giaû, toâi chæ cho phöông thuoác chöù khoâng theå cho thuoác, neáu ai ñeán hoûi toâi cuõng cho thuoác thì toâi aét seõ baàn cuøng. Tuy nhieân coù oâng tröôûng giaû ôû taïi , tröôùc ñaây cuõng maéc bònh gheû lôû naøy, toâi coù chæ oâng aáy naáu daàu meø

chöõa trò, Thaùnh giaû ñeán ñoù xin aét seõ ñöôïc". Bí-soâ noùi sôï oâng aáy khoâng cho, thaày thuoác noùi: "OÂng aáy chaùnh tín Tam baûo aét seõ cho". Bí-soâ caùm ôn roài caùo töø tìm ñeán nhaø oâng tröôûng giaû, tröôûng giaû vöøa thaáy lieàn hoûi: "Thaùnh giaû maéc bònh gheû lôû sao?", ñaùp phaûi, tröôûng giaû lieàn chæ caùch trò gioáng nhö thaày thuoác ñaõ chæ, Bí-soâ noùi: "Thaày thuoác chæ toâi ñeán ñaây, neáu oâng coøn daàu ñoù cho toâi moät ít, oâng seõ ñöôïc phöôùc quaû". Tröôûng giaû noùi: "Neáu Thaùnh giaû tröa nay thoï toâi cuùng döôøng, toâi seõ daâng daàu meø cho Thaùnh giaû". Bí-soâ nhaän lôøi, tröôûng giaû thieát baøy thöùc aên ngon cuùng döôøng roài laáy baùt nhoû ñöïng ñaày daàu meø ñöa cho Bí-soâ, Bí-soâ thoï vaø chuù nguyeän cho tröôûng giaû roài caùo töø ra veà. Veà ñeán A-lan-nhaõ, Bí-soâ maëc aùo xaáu raùch, thoa daàu khaép ngöôøi roài ngoài döôùi naéng, do caûm thaáy deã chòu neân nguû thieáp ñi. Luùc ñoù coù loaøi truøng OÁt-chæ-tröng-giaø caén trong nam caên neân sanh chi khôûi leân, thaân hình loä baøy, moät ngöôøi nöõ maäp khoûe ñi tìm hoát phaân boø gaàn ñoù troâng thaáy duïc tình khôûi leân, lieàn ôû treân thaân cuûa Bí-soâ naøy laøm vieäc phi phaùp, Bí-soââ thöùc giaác nhöng söùc yeáu choáng cöï khoâng laïi, ngöôøi nöõ aáy sau khi thoûa maõn duïc voïng roài noùi: "Thaùnh giaû, nhaø toâi ôû taïi ,Thaùnh giaû caàn gì thì cöù ñeán ñoù". Bí-soâ noùi: "Baø laø ngöôøi ngu si ñaõ laøm nhô nhôùp choán A- lan-nhaõ, toâi voâ taâm thoï vieäc xaáu xa naøy, haù coù theå laëp laïi vieäc naøy ôû nhaø

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 2 27

cuûa baø hay sao?". Ngöôøi nöõ laëng thinh boû ñi, Bí-soâ trong loøng hoå theïn khoâng bieát mình coù phaïm toäi Tha thaéng khoâng, beøn ñem söï vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ , caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät hoûi Bí-soâ Lan-nhaõ: "Thaày coù taâm thoï laïc khoâng?", ñaùp: "Baïch Theá Toân, con ñaõ lìa duïc neân khoâng coù taâm thoï laïc". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Bí-soâ naøy khoâng phaïm vì khoâng coù taâm duïc, nhöng ta vì caùc Bí-soâ ôû nôi A-lan-nhaõ maø cheá haønh haïnh ñaàu ñaø phaùp naøy: Bí-soâ ôû A-lan-nhaõ, chung quanh choã ôû phaûi laøm haøng raøo ngaên caùch, khi nguû neân baûo Bí-soâ khaùc troâng coi hoaëc coät chaët quaàn döôùi, ai khoâng haønh theo thì phaïm AÙc-taùc". Luùc ñoù caùc Bí-soâ coù nghi baïch Phaät: "Vì sao Bí-soâ Lan-nhaõ naøy ñaõ ñaéc töù thieàn, xa lìa duïc nhieãm maø sanh chi coøn khôûi?". Phaät noùi: "Coù naêm nhôn duyeân khieán ngöôøi chöa lìa duïc, sanh chi khôûi: Moät vaø hai laø khi ñaïi tieåu tieän böùc baùch, ba laø theá löïc cuûa gioù böùc baùch, boán laø bò truøng OÁt-chæ-tröng-giaø caén, naêm laø duïc nhieãm hieän tieàn. Coù boán nhôn duyeân khieán ngöôøi lìa duïc, sanh chi khôûi: Moät vaø hai laø khi ñaïi tieåu tieän böùc baùch, ba laø theá löïc cuûa gioù kích thích, boán laø bò truøng OÁt-chæ-tröng-giaø caén. Bí-soâ Lan-nhaõ naøy bò truøng OÁt-chæ-tröng-giaø caén neân sanh chi khôûi chöa khoâng phaûi do duïc nhieãm". Luùc ñoù caùc Bí-soââ laïi coù nghi baïch Phaät: "Bí-soââ Toâ Traän Na con cuûa Yeát-lan-ñaïc-ca trong luùc trong Taêng chöa phaùt sanh toäi loãi, chöa coù hoen oá, nhôn duyeân gì laïi laø ngöôøi ñaàu tieân laøm cho hoen oá laøm haïnh baát tònh?". Phaät noùi: "Caùc thaày neân bieát, Bí-soâ aáy khoâng phaûi ngaøy nay môùi laø ngöôøi ñaàu tieân phaùt sanh

toäi loãi, laøm cho hoen oá; maø trong thôøi quaù khöù cuõng laø ngöôøi ñaàu tieân phaùt sanh toäi loãi laøm cho hoen oá. Caùc thaày laéng nghe: Luùc theá giôùi gaàn bò huûy hoaïi coù nhieàu höõu tình sanh leân coõi trôøi Quang AÂm, dieäu saéc yù thaønh, chi theå vieân maõn, caùc caên khoâng khieám khuyeát, thaân coù aùnh saùng, bay töï taïi trong hö khoâng, laáy hæ laïc laøm thöùc aên ñöôïc tröôøng thoï. Thuôû ñoù ñaïi ñòa laø moät bieån nöôùc, bieån nöôùc naøy do gioù kích ñoäng hoøa hôïp thaønh moät loaïi nhö suõa naáu chín, khi laïnh thì ñoâng laïi, saéc höông myõ vò ñeàu ñaày ñuû. Khi theá giôùi naøy thaønh, do phöôùc maïng heát neân loaøi höõu tình töø coõi trôøi Quang AÂm cheát sanh xuoáng theá giôùi naøy laøm ngöôøi, dieäu saéc yù thaønh, caùc caên ñaày ñuû, thaân coù aùnh saùng, bay töï taïi trong hö khoâng, laáy hæ laïc laøm thöùc aên vaø ñöôïc tröôøng thoï. Luùc ñoù trong theá giôùi naøy khoâng coù maët trôøi, maët traêng vaø tinh tuù, khoâng coù thôøi gian vaän haønh neân khoâng phaân bieät ngaøy ñeâm naêm thaùng vaø nam nöõ, chæ bieát keâu nhau laø “Taùt ñoûa” maø thoâi. Luùc ñoù coù moät höõu tình toø moø duøng tay neám thöû vò ñaát lieàn sanh ñaém nhieãm, töø ñoù ñöa ñeán ñoaøn thöïc. Caùc höõu tình khaùc laàn löôït baét chöôùc aên vò ñaát, do aên vò ñaát thaân hình naëng daàn, aùnh saùng nôi thaân cuõng nhaït daàn roài

maát haún, theá giôùi rôi vaøo caûnh toái taêm. Khi theá giôùi toái taêm, boång nhieân phaùt sanh maët trôøi, maët traêng vaø tinh tuù, töï nhieân thôøi gian vaän haønh vaø phaân bieät ñöôïc ngaøy ñeâm naêm thaùng. Caùc höõu tình tuy aên vò ñaát nhöng vaãn ñöôïc tröôøng thoï, höõu tình naøo aên ít thì thaân coøn coù aùnh saùng, höõu tình naøo aên nhieàu thì khoâng coøn neân sanh coù ñeïp xaáu. Do coù ñeïp xaáu neân sanh so saùnh phaân bieät, ngöôøi ñeïp coi thöôøng ngöôøi xaáu neân phaùp aùc lieàn sanh, phaùp aùc sanh thì vò ñaát cuõng maát. Khi vò ñaát maát, caùc höõu tinh tuï hoïp laïi moät choã öu saàu keâu leân ‘kyø laï thay myõ vò’, tieáng keâu mang ñaày söï nuoái tieác. Tuy vò ñaát maát nhöng caùc höõu tình naøy coøn phöôùc löïc neân baùnh ñaát xuaát hieän ñaày ñuû saéc höông vò, nhôø ñoù ñöôïc tröôøng thoï. Höõu tình naøo aên ít thì thaân coøn coù aùnh saùng… nhö treân ñöa ñeán phaùp aùc sanh khieán baùnh ñaát bieán maát. Khi baùnh ñaát maát caùc höõu tình taäp hoïp laïi moät choã keâu leân “Khoå thay”, tieáng keâu mang ñaày söï tieác nuoái. Tuy baùnh ñaát maát nhöng caùc höõu tình naøy con phöôùc löïc neân coù röøng caây xuaát hieän ñaây ñuû saéc höông vò, nhôø ñoù ñöôïc tröôøng thoï. Höõu tình naøo aên ít thì thaân coøn coù aùnh saùng… nhö treân ñöa ñeán phaùp aùc sanh khieán röøng caây bieán maát. Khi röøng caây bieán maát, caùc höõu tình taäp hoïp laïi moät choã keâu leân “Ngöôøi ñaõ lìa boû toâi”, tieáng keâu mang ñaày söï tieác nuoái. Tuy röøng caây maát nhöng caùc höõu tình naøy coøn phöôùc löïc neân luùa dieäu höông xuaát hieän, khoâng troàng maø töï moïc, saùng chieàu lieàn thu hoaïch, thu hoaïch xong luùa laïi töï sanh, nhôø vaäy neân caùc höõu tình ñöôïc tröôøng thoï. Vì thöùc aên luùc baáy giôø laø ñoaøn thöïc neân aên xong sau ñoù phaûi thaûi caên baû ra ngoaøi, neân hai ñöôøng ñaïi tieå lieàn lieàn sanh, do ñaây phaùt sanh nam nöõ sai khaùc vaø ñaém

nhieãm nhau, do ñaém nhieãm neân thaân gaàn laøm ñieàu phi phaùp. Caùc höõu tình khaùc troâng thaáy lieàn laáy ñaù gaïch quaêng neùm quôû maéng vaø ñuoåi ra ngoaøi chuùng höõu tình. Xöa kia laø nhö vaäy nhöng nay thì khaùc, vaøo ngaøy cöôùi hoï duøng höông hoa tung neùm chuùc möøng nhau. Xöa cho laø phi phaùp nay thaønh hôïp phaùp; xöa cheâ traùch khinh tieän, nay cho laø hæ söï. Thuôû ñoù nhöõng höõu tinh laøm ñieàu phi phaùp bò ñuoåi ra ngoaøi lieàn tuï taäp nhau laïi xaây döïng phoøng xaù, ñaây laø khôûi nguyeân cuûa xaây döïng nhaø cöûa goïi laø gia thaát; höõu tình naøo khoâng laøm phaùp aùc ñoù, ñieàu phuïc ñöôïc saùu caên thì goïi laø Thaéng nhôn. Ngöôøi ñaàu tieân laøm ñieàu phi phaùp, laøm oâ ueá höõu tình thuôû ñoù khoâng ai khaùc, chính laø Toâ Traän Na. ÔÛ trong giaùo phaùp ta, tröôùc khoâng coù hoen oá, nay sanh hoen oá cuõng chính laø Toâ Traän Na. Vì vaäy caùc Bí-soâ phaûi haøng phuïc taâm tham nhieãm saân si, chôù coù buoâng lung".

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 2 29

Hoïc Xöù Thöù Hai: KHOÂNG CHO MAØ LAÁY Tröôøng hôïp Ñaøn-ni-ca: Phaät ôû trong Truùc laâm beân ao Yeát lan ñac ca thaønh Vöông xaù, luùc ñoù coù Bí-soâ Ñaøn-ni-ca tröôùc kia laø con cuûa oâng thôï goám, ñang ôû taïi moät thaûo am nôi A-lan-nhaõ. Khi Ñaøn-ni-ca vaøo thaønh Vöông Xaù khaát thöïc, ñaùm chaên traâu, chaên deâ, kieám cuûi ñeán thaûo am cuûa Ñaøn-ni-ca ñaäp phaù vaø gôû laáy heát caây goã mang ñi. Ñaøn-ni-ca trôû veà thaáy thaûo am ñaõ bò ñaäp phaù lieàn tìm laáy caây goã laøm laïi thaûo am khaùc ñeå ôû, nhö vaäy ñeán ba laàn ñeàu bò ñaùm ngöôøi ñoù ñeán ñaäp phaù. Ñaøn-ni-ca suy nghó: "Sao maø quaù khoå, quaù cöïc nhoïc nhö vaäy, ta vöøa ñi khaát thöïc lieàn bò ñaùm ngöôøi xaáu ñeán ñaäp phaù thaûo am cuûa ta ñeán ba laàn. Ta ñaõ hoïc hieåu ngheà goám tinh xaûo cuûa cha oâng ta, taïi sao ta khoâng laøm moät caùi thaát baèng ñaát gaïch nung". Nghó roài Ñaøn-ni-ca lieàn töï ñaøo ñaát, duøng nöôùc khoâng coù truøng troän vôùi ñaát laøm thaønh buøn nhuyeån baét ñaàu xaây neàn moùng tröôùc, sau ñoù xaây töôøng vaùch, beân trong lôïp traàn, beân treân lôïp maùi, troå cöûa caùi vaø cöûa soå. Ñôïi buøn khoâ Ñaøn-ni-ca-laáy maøu saéc toâ veõ roài duøng cuûi, coû vaø phaân boø nung, sau khi nung xong ngoâi nhaø coù maøu saéc ñoû nhö boâng kim tieàn. Ñaøn-ni-ca vui möøng vì thaáy ngoâi nhaø do chính mình xaây döïng ñöôïc thaønh coâng toát ñeïp, sau ñoù Ñaøn-ni-ca nhôø Bí-soâ ôû gaàn troâng coi giuøm ngoâi nhaø khi ra ngoaøi ñi du hoùa. Luùc ñoù Theá Toân muoán ñi tuaàn tra truù xöù neân baûo A-nan-ñaø: "Thaày ñi baùo cho caùc Bí-soâ bieát Nhö Lai nay muoán ñi tuaàn tra truù xöù, caùc Bí-soâ naøo muoán cuøng ñi thì neân mang theo y baùt". A-nan-ñaø vaâng lôøi ñi thoâng baùo, caùc Bí-soâ lieàn mang y baùt ñi ñeán choã Theá Toân, Theá Toân cuøng caùc Bí-soâ tuaàn töï ñi ñeán thaát cuûa Ñaøn-ni-ca , thaáy ngoâi nhaø naøy ñöôïc xaây baèng ñaát nung coù maøu saéc ñoû nhö boâng kim tieàn, Theá Toân lieàn hoûi laø nhaø cuûa ai, caùc Bí-soâ baïch Phaät: "Ñaây laø nhaø cuûa Ñaøn-ni-ca con oâng thôï goám ñaõ töï xaây caát". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Haõy phaù boû ngoâi nhaø naøy vì caùc ngoaïi ñaïo seõ phæ baùng Nhö lai raèng: Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coøn ôû ñôøi maø trong chuùng Thanh vaên ñaõ coù ngöôøi laøm phaùp höõu laäu nhö vaäy,

huoáng chi laø dieät ñoä". Caùc Bí-soâå vaâng lôøi ñaäp boû, ñôïi ngoâi nhaø ñaäp boû roài Theá Toân môùi boû ñi, khoâng bao laâu sau Ñaøn-ni-ca trôû veà thaáy ngoâi nhaø bò ñaäp phaù lieàn hoûi Bí-soâ ôû gaàn laø ai ñaõ ñaäp. Bí-soâ noùi: "Chính laø ñöùc Ñaïi sö baûo caùc Bí-soâ phaù boû", Ñaøn-ni-ca töï noùi: "Neáu laø phaùp chuû Theá Toân baûo caùc Bí-soâå phaù boû thì ñaây laø vieäc laøm ñuùng phaùp". Trong thaønh Vöông Xaù coù vò Ñaïi thaàn troâng coi caây goã laø baïn thaân quen vôùi Ñaøn-ni-ca tröôùc kia, luùc ñoù Ñaøn-ni-ca chôït nghó ñeán vò Ñaïi thaàn naøy, muoán ñeán choã oâng ta tìm goã ñeå xaây laïi ngoâi nhaø. Nghó roài lieàn ñeán choã Ñaïi thaàn naøy noùi: "Quan coù bieát khoâng, vua Vò-

sanh-oaùn nöôùc Ma-kieät-ñaø tröôùc coù höùa cho toâi goã, nay muoán laáy duøng Quan coù theå ñöa cho toâi ñöôïc khoâng?", ñaùp: "Thaùnh giaû, neáu Ñaïi vöông ñaõ höùa cho thaày goã thì toát roài, Thaùnh giaû tuøy yù laáy". Thaät teá caùc loaïi goã ñaõ coù trong thaønh ñeàu do vua Vò-sanh-oaùn coi giöõ, ñöôïc caát giöõ chaéc chaén ñeå danh tu boå nhöõng choã bò suïp ñoå trong thaønh Vöông Xaù, phaûi khoù khaên laém môùi döï tröõ ñöôïc soá goã naøy neân vua khoâng höùa cho moät ai khaùc. Luùc ñoù Ñaøn-ni-ca choïn laáy moät caây cöa chaët roài chôû ñi, vò Ñaïi thaàn canh giöõ cöûa thaønh troâng thaáy lieàn kinh hoaøng suy nghó: "Phaûi chaêng nöôùc Ma-kieät-ñaø cuûa vua Vò-sanh-oaùn coù oaùn taëc xaâm nhaäp thaønh? Caây goã naøy do vua coi giöõ khoâng höùa cho ai, taïi sao coù ngöôøi laáy cöa chaët mang ñi?". Nghó roài oâng voäi ñeán choã quan troâng coi caây goã noùi ñieàu vöøa mình troâng thaáy vaø yù nghó cuûa mình roài hoûi: "Quan coù ñem caây goã ñoù cho ai khoâng?", ñaùp: "Toâi khoâng daùm ñem caây goã cho ai, nhöng Bí-soâ Ñaøn-ni-ca ñeán noùi vôùi toâi laø vua Vò-sanh-oaùn ñaõ höùa cho goã neân nay muoán laáy, toâi noùi neáu vua ñaõ höùa cho thì Thaùnh giaû tuøy yù laáy, chaéc caây goã ñoù laø do Bí-soâ Ñaøn-ni-ca mang ñi". Ñaïi thaàn canh giöõ thaønh lieàn ñem söï vieäc naøy ñeán taâu vôùi vua roài noùi: "Xin Ñaïi vöông nhôù laïi laø ñaõ coù höùa cho ai goã khoâng?", vua noùi: "Traåm nhôù laø chöa bao giôø höùa cho ai goã". Vua lieàn cho goïi quan troâng coi goã ñeán, vò quan naøy voäi vaõ ñeán choã vua, luùc ñoù Ñaøn-ni-ca coù vieäc vaøo thaønh Vöông Xaù , quan troâng coi goã töø xa troâng thaáy lieàn ñeán than phieàn raèng: "Thaùnh giaû bieát chaêng, vì thaày laáy caây goã ñoù maø vua cho goïi toâi". Ñaøn-ni-ca noùi: "Quan ñi ñeán tröôùc toâi seõ tôùi sau". Duø ñeán tröôùc hay sau caû hai ñeàu phaûi ñöùng ngoaøi cöûa chôø, söù giaû vaøo taâu vua: "Ñaïi vöông, quan troâng coi goã hieän ôû ngoaøi cöûa, coøn coù Bí-soâ tuy vua khoâng goïi cuõng ñeán hieän ôû ngoaøi cöûa". Vua baûo: "Quan troâng coi goã khoan baûo vaøo, haõy goïi ngöôøi xuaát gia vaøo tröôùc". Söù giaû lui ra truyeàn Bí-soâ vaøo ñeán tröôùc vua, vua hoûi: "Thaùnh giaû, ngöôøi khaùc khoâng cho goã coù ñöôïc töï tieän laáy ñi khoâng?", ñaùp khoâng ñöôïc, vua noùi: "Neáu theá sao thaày daùm laáy goã cuûa toâi mang ñi?", ñaùp laø vua tröôùc ñaõ cho, vua noùi: "Toâi khoâng nhôù laø ñaõ cho". Ñaøn-ni-ca noùi: "Leõ naøo vua khoâng nhôù, khi vua môùi leân ngoâi ñöùng tröôùc quaàn chuùng, caát tieáng nhö sö töû noùi raèng: Trong nöôùc ta neáu

sa moân, Baø-la-moân, ngöôøi giöõ giôùi tu thieän khoâng troäm caép thì trong xöù sôû ta baát cöù choã naøo coù coû caây vaø nöôùc ñeàu ñöôïc tuøy yù laáy duøng". Vua noùi: "Toâi caên cöù vaøo vaät voâ chuû maø noùi lôøi noùi ñoù, coøn caây goã laø vaät coù ngöôøi coi giöõ, vì sao thaày laïi laáy?". Ñaøn-ni-ca noùi: "Vua ñaõ döïa vaøo vaät voâ chuû ñeå noùi thì vieäc naøy ñaâu coù can heä gì". Vua nghe xong lieàn noåi giaän, loâng mi döïng ngöôïc, trôïn maét noùi: "Sa moân ñaùng cheát, nhöng ta khoâng theå gieát, thaày

haõy ñi ngay, töø nay veà sau khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy nöõa". Luùc ñoù moïi ngöôøi ñeàu xoân xao baøn taùn: "Thaät kyø laï hieám thaáy, vua Vò-sanh-oaùn nöôùc Ma-kieät-ñaø taùnh voán baïo ngöôïc noùng naûy, sa moân toäi ñaùng cheát maø vua chæ quôû traùch roài thaû ñi". Trôû veà ñeán truù xöù Ñaøn-ni-ca noùi vôùi caùc Bí-soâ: "Vöøa roài toâi suyùt bò vua Vò-sanh-oaùn gieát", caùc Bí-soâ hoûi nguyeân do, Ñaøn-ni-ca beøn keå laïi söï vieäc ñaõ xaûy ra, caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo cuï thoï A-nan-ñaø: "Thaày ñaép y Taêng-kyø-chi cung moät Bí-soâ vaøo thaønh Vöông Xaù ñeán choã ñoâng ngöôøi tuï taäp hoaëc Baø-la-moân, cö só, thöông chuû, ngöôøi coù loøng tin hay khoâng coù loøng tin ñeàu hoûi hoï raèng: Laáy caép vaät ñaùng giaù bao nhieâu thì phaùp vua xöû toäi cheát". A-nan-ñaø vaâng lôøi Phaät vaøo thaønh hoûi, moïi ngöôøi ñeàu noùi: "Laáy caép vaät ñaùng giaù naêm ma saùi hoaëc hôn naêm ma saùi thì vua xöû toäi cheát". Hoûi xong A-nan-ñaø trôû veà baïch Phaät: "Nhö lôøi Phaät daïy con vaøo thaønh hoûi, moïi ngöôøi ñeàu noùi neáu laáy caép vaät ñaùng giaù naêm ma saùi hay hôn naêm ma saùi thì phaùp vua seõ xöû toäi cheát". Luùc ñoù Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm caùc Bí-soâ laïi, bieát maø vaãn hoûi khoâng phaûi khoâng bieát maø hoûi; ñuùng thôøi môùi hoûi, khoâng ñuùng thôøi khoâng hoûi; coù Lôïi-ích môùi hoûi, khoâng Lôïi-ích khoâng hoûi, hoûi ñeå phaù töø nghi hoaëc, vì Lôïi-ích neân hoûi: "Naøy Ñaøn-ni-ca con oâng thoï goám, thaày thaät ñaõ laøm vieäc khoâng ñuùng ñaén laø laáy caây goã cuûa vua phaûi khoâng?", ñaùp: "Thaät vaäy, baïch Theá Toân". Phaät quôû: "Vieäc thaày ñaõ laøm khoâng phaûi sa moân, khoâng phaûi haïnh thanh tònh, khoâng phaûi haïnh tuøy thuaän, khoâng phaûi laø ñieàu ngöôøi xuaát gia neân laøm". Phaät ñuû lôøi quôû traùch roài baûo caùc Bí-soâ: "Ta quaùn thaáy möôøi ñieàu lôïi cho ñeán ñieàu thöù möôøi laø khieán chaùnh phaùp truï laâu, nay vì caùc ñeä töû Thanh vaên nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ ôû trong tuï laïc hay ôû choã nhaøn tænh vaéng laëng laáy vaät maø ngöôøi khaùc khoâng cho vôùi taâm troäm caép, khi laáy nhö vaäy neáu vua hay ñaïi thaàn baét hoaëc gieát hoaëc troùi hoaëc ñuoåi ra khoûi nöôùc, maéng raèng: Naøy sa moân, thaày chính laø giaëc, ngu si khoâng bieát chi neân môùi laáy caép nhö vaäy. Khi laáy caép nhö theá thì Bí-soâ naøy phaïm Ba-la-thò-ca khoâng cuøng ôû chung." - Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Ñaøn-ni-ca vaø coù ai khaùc gioáng nhö vaäy. - Choã nhaøn tónh vaéng laëng laø ngoaøi phaïm vi töôøng thaønh, haøng raøo. - Chöõ Tha laø chæ cho Nam, nöõ vaø huyønh moân. - Khoâng cho maø laáy laø khoâng coù ngöôøi ñöa cho, khôûi taâm troäm caép maø

laáy.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 2 32

- Khi laáy caép nhö vaäy laø laáy naêm ma saùi hay hôn naêm ma saùi. - Chöõ vua laø doøng Saùt-ñeá-lôïi hoaëc Baø-la-moân, Pheä xaù, Thuû-ñaø-la khi thoï nhaän ngoâi vò ñöôïc quaùn ñaûnh, hoaëc ngöôøi nöõ thoï ngoâi vò ñöôïc quaùn ñaûnh ñeàu goïi laø vua. - Chöõ ñaïi thaàn laø quan phuï töôùng cuûa vua, giuùp vua troâng coi vieäc nöôùc. - Chöõ baét laø baét giöõ daãn ñeán, gieát laø ñoaïn maïng soáng, troùi coù ba laø goâng cuøm vaø xieàng xích, noùi ñuoåi ra khoûi nöôùc laø khoâng cho ôû trong nuôùc, maéng ngöôi chính laø giaëc, ngu si khoâng bieát chi laø lôøi khinh khi nhuïc maï, - Bí-soâ laø ngöôøi ñöôïc taùnh Bí-soâ, töùc laø ngöôøi thoï vieân cuï. Sao goïi laø vieân cuï? töùc laø baïch töù yeát ma nhö phaùp thaønh töïu vieân maõn, ngöôøi taán thoï cuï giôùi vôùi taâm mong caàu thoï giôùi, taâm khoâng saân haän, duøng lôøi noùi bieåu baïch, ngöõ nghieäp hieån baøy roõ raøng neân goïi laø vieân cuï. - Noùi phaïm Ba-la-thò-Ca-laø toäi cöïc troïng, cöïc aùc, neáu ngöôøi naøo vöøa phaïm toäi naøy lieàn chaúng phaûi laø sa moân, chaúng phaûi Thích ca töû, maát taùnh Bí-soâ. Traùi taùnh Nieát-baøn, bò ñoïa laïc suïp ngaõ, ngöôøi khaùc vöôït troäi leân treân, khoâng theå cöùu vôùt, nhö caây Ña-la bò chaët ngoïn khoâng theå soáng ñöôïc. - Noùi khoâng cuøng ôû chung laø ngöôøi naøy khoâng ñöôïc ôû chung vôùi caùc Bí-soâ khaùc, khi Taêng yeát ma boá taùt, töï töù, ñôn baïch, baïch nhò, baïch töù hoaëc möôøi hai haïng ngöôøi Taêng sai, ngöôøi naøy khoâng ñuôïc döï phaàn. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Toång Nhieáp Tuïng: Töï laáy ôû treân ñaát Hoaëc treân khoâng rôi xuoáng Luïa, xe vaø dinh ñieàn Troán thueá, loaøi khoâng chaân Ñaøn ñoà la, Theá-la Toång coäng laø möôøi vieäc. Bieät Nhieáp Tuïng: Töï laáy, khoâng cho laáy, Taâm troäm vaät cuûa ngöôøi Nghó laø vaät coù chuû Coù ba, naêm khoâng ñoàng Laïi coù boán, boán khaùc Vaø hai, naêm sai bieät Ñeàu thuoäc vaät quyù troïng

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 2 33

Vieäc tuøy xöù neân bieát. - Coù ba töôùng phaïm neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôøi khaùc khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø: Töï mình laáy, troâng chöøng cho ngöôøi laáy vaø sai baûo ngöôøi laáy. Sao goïi laø töï mình laáy? töùc laø töï tay laáy caép hoaëc töï daãn ngöôøi ñeán laáy vaät rôøi khoûi choã cuõ. Sao goïi laø troâng chöøng cho ngöôøi laáy? töùc laø mình troâng chöøng cho ngöôøi laáy hoaëc troâng chöøng cho ngöôøi daãn hoï ñeán laáy vaät rôøi khoûi choã cuõ. Sao goïi laø sai baûo ngöôøi laáy? töùc laø mình sai ngöôøi ñeán laáy hoaëc sai ngöôøi daãn hoï ñeán laáy vaät rôøi khoûi choã cuõ. - Laïi coù ba duyeân neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôøi khaùc khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø: Ngöôøi khaùc khoâng cho, theå vaät laø quyù troïng vaø vaät rôøi khoûi choã cuõ. Sao goïi laø ngöôøi khaùc khoâng cho? Töùc laø vaät cuûa nam, nöõ, huyønh moân chöa ñöôïc chính hoï ñöa cho. Sao goïi laø theå vaät quyù troïng? Töùc laø ñuû naêm ma saùi hay hôn naêm ma saùi. Sao goïi laø vaät rôøi khoûi choã

cuõ? Töùc laø dôøi töø choã naøy qua choã khaùc. - Laïi coù ba duyeân neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôøi khaùc khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø: khôûi taâm laáy caép, khôûi phöông tieän laáy caép vaø vaät rôøi khoûi choã cuõ. Sao goïi laø khôûi taâm laáy caép? Töùc laø khôûi taëc taâm, coù taëc taâm laáy caép vaät cuûa ngöôøi khaùc. Sao goïi laø khôûi phöông tieän laáy caép? Töùc laø duøng tay, chaân hoaëc baøy möu tính keá ñeå laáy caép. - Laïi coù ba duyeân neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôùi khaùc khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø: vaät coù sôû höõu chuû, theå vaät quyù trong vaø vaät rôøi khoûi choã cuõ. Sao goïi laø vaät coù sôû höõu chuû? Töùc laø vaät quyù troïng naøy thuoäc sôû höõu cuûa nam, nöõ hay huyønh moân. - Laïi coù ba duyeân neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôøi khaùc khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø: khôûi töôûng coù sôû höõu chuû, theå vaät quyù troïng vaø vaät rôøi khoûi choã cuõ. Sao goïi laø khôûi töôûng coù sôû höõu chuû? Töùc laø Bí-soâ töôûng vaät naøy laø cuûa ngöôøi khaùc hoaëc cuûa nam hay nöõ... gìn giöõ. - Laïi coù boán duyeân neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôøi khaùc khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø: vaät sôû höõu cuûa ngöôøi khaùc, khôûi töôûng vaät cuûa ngöôøi khaùc, theå vaät quyù troïng vaø vaät rôøi khoûi choã cuõ. - Laïi coù boán duyeân neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôøi khaùc khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø: Coù taâm laáy caép, khôûi phöông tieän laáy caép, theå vaät quyù troïng vaø vaät rôøi khoûi choã cuõ. - Laïi coù boán duyeân neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôøi khaùc

khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø: Ngöôøi khaùc giöõ gìn, töôûng laø cuûa mình, theå vaät quyù troïng, nhaác rôøi khoûi choã. Sao goïi laø ngöôøi khaùc giöõ gìn? töùc laø ngöôøi coù vaät quyù troïng caát giöõ hoaëc töï giöõ hoaëc ngöôøi hay binh lính canh giöõ. Sao goïi laø töôûng cuûa mình? töùc laø ngöôøi coù vaät quyù troïng caát trong röông tuû, töôûng laø cuûa mình noùi ñaây laø vaät cuûa mình. - Laïi coù boán duyeân neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôøi khaùc khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø: vaät coù ngöôøi gìn giöõ töôûng khoâng thuoäc cuûa mình, hoaëc khoâng coù ngöôøi gìn giöõ töôûng thuoäc cuûa mình, theå vaät quyù troïng vaø nhaác rôøi khoûi choã. Sao goïi laø coù ngöôøi giöõ töôûng khoâng thuoäc cuûa mình? nhö coù keû cöôùp cöôùp phaù thaønh aáp, ngöôøi giöõ laøng ñoaït laïi ñöôïc gom laïi moät choã ñeå coi giöõ maø khoâng nghó vaät aáy laø cuûa mình. Sao goïi laø khoâng coù ngöôøi giöõ töôûng thuoäc cuûa mình? Nhö coù vaät quyù troïng caát trong röông tuû khoâng coù ngöôøi coi giöõ, töôûng cuûa mình neân laáy. - Laïi coù naêm duyeân neáu Bí-soâ ñoái vôùi vaät quyù troïng cuûa ngöôøi khaùc khoâng cho maø laáy, phaïm Ba-la-thò-ca. Ñoù laø khoâng töôûng thuoäc cuûa mình, khoâng töôûng thuoäc cuûa thaân höõu, khoâng töôûng chæ duøng taïm, khi laáy khoâng noùi vôùi ngöôøi, coù taâm laáy caép. - Laïi coù naêm duyeân Bí-soâ khoâng phaïm, ñoù laø khôûi töôûng thuoäc cuûa mình, töôûng cuûa thaân höõu, töôûng chæ duøng taïm, khi laáy noùi cho ngöôøi bieát vaø khoâng coù taâm laáy caép.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.